

Assignatura: Etnologia Regional. Regions Culturals.

Codi: 20124

Professora: Silvia Alvarez Litben (gr. 1); Montserrat Ventura i Oller (gr. 2). S'adjunta programa del grup 2.

Cicle: Segon

Semestre: Segon

Nº Crèdits: 5

Tipus: OP

Horari de classe:

Gr. 1	J	10'00-13'00 h.
Gr. 2	M J	18'00-19'30 h.

Lloc d'atenció als alumnes: B9-137, Divisió d'Antropologia Social

Telèfon: 93 581 11 43.

Descripció / objectius:

Tant la imatge de l'indi salvatge a través de la història, com l'explicació del seu sistema econòmic, social, cultural, polític i de creences, han estat influïts pels múltiples determinismes que han semblat sempre adequats per als climes més "malsans" del món conegut. Altres aspectes propis d'aquest grau zero de civilització que se'ls ha atribuït, i que n'han alimentat l'exotisme, com les guerres internes, les mutilacions, la reducció de caps o el canibalisme, han estat font d'especulacions i base de controvèrsies teòriques, que permeten fer un repàs dels temes més substantius i generals de l'antropologia des de l'exemple de l'etnologia ameríndia i a partir dels treballs i dels autors clàssics que han generat debat entorn de cadascun dels temes.

Temari:

1. Etnohistòria. Les relacions pre-hispàniques entre els Andes i la Selva. La colonització de les terres baixes. La imatge de l'indi selvàtic.
2. Ecologia i economia. Exemples etnogràfics.
3. El control d'aquest món i del més enllà: organització social, política, i del món sobrenatural. El xamanisme.
4. Els moviments de recuperació ètnica.

Bibliografia:

CLASTRES, P.

1986(1972) *Crónica de los indios Guayaquis*, Barcelona:Alta Fulla.

1981(1980) *Investigaciones en antropología política*, Barcelona:Gedisa.

CARNEIRO DA CUNHA, M.

1986 *Antropologia do Brasil*, Sao Paulo:editora brasiliense.

CHAGNON, N.A.

1977 *Yanomamo, The Fierce People*, N.Y.:Holt, Rinehart and Winston.

CHAUMEIL, J.P.

1983 *Voir, savoir, pouvoir. Le chamanisme chez les Yagua du Nord-Est péruvien*. Paris: Ed. de l'EHESS.

DESCOLA, P.

1985 *La nature domestique: symbolisme et praxis dans l'écologie des Achuar*. Paris: Fondation Singer-Polignac. Éditions de la Maison des Sciences de l'Homme. Trad: 1987 *La selva culta*. Quito: IFEA Abya-Yala.

GROSS, D.R. (ed.)

1973 **Peoples and Cultures of Native South America**, N.Y.:Doubleday/The Natural History Press.

HAMES, R.B. & VICKERS, W.T.(eds.)

1983 **Adaptive Responses of Native Amazonians**, N.Y.:Academic Press.

L'HOMME, Avril-Décembre 1993 **La remontée de l'Amazone. Anthropologie et Histoire des Sociétés Amazoniennes**, num.126-128.

LATHRAP, D.W.

1970 **The Upper Amazon**, London: Thames and Hudson.

LEVI-STRAUSS, C.

1955 **Tristes Tropiques**, Paris:Plon. Trad: 1969 **Tristos Tròpics**, Barcelona: Anagrama.

1985 **La Potière Jalouse**, Paris:Plon. Trad: 1986 **La alfarera celosa**, Barcelona, Buenos Aires:Paidós.

LIZOT, J.

1979(1976) **El círculo de los fuegos**, Caracas:Monte Avila editores.

MEGERS, B.

1971 **Amazonia: Man and Culture in a Counterfeit Paradise**, Chicago: Aldine. Trad: 1984 **Amazonía. Un paraíso ilusorio**, Mexico:Siglo XXI.

METRAUX, A.

1967 **Réligions et magies indiennes d'Amérique du Sud**, Paris: Gallimard.

REICHEL-DOLMATOFF, G.

1968 **Desana. Simbolismo de los indios Tukano del Vaupés**, Bogotá:Universidad de los Andes.

RENARD-CASEVITZ, F.-M., SAIGNES, Th. TAYLOR, A.C.

1986 **L'Inca, l'espagnol et les sauvages**, Paris: Recherches sur les civilisations. Trad: 1988 **Al este de los Andes**, Quito:Abya-Yala.

SANTOS, F.

1992? **Etnohistoria de la Alta Amazonía, siglos XV-XVIII**, Quito:Abya-Yala, col.500 Años.

STEWART, J. (ed)

1948 **Handbook of South American Indians**, Washington D.C.:Smithsonian Institution.

Sistema d'avaluació:

L'avaluació es realitzarà a partir de dos treballs a lliurar durant el curs, i de la discussió a l'aula a partir de lectures d'articles recomanats per a cada bloc temàtic.